

Rok akademicki: 2019/2020

ID zajęć: 509026

ETAP: Semestr letni

Informacje ogólne:**Prowadzący:** dr Martyna Płudowska**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 2 / 30**Język wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów:****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok - Semestr**Punkty ECTS:****Forma zaliczenia:** Nie sklasyfikowany**Cele przedmiotu:**

- C1 - poznanie i pogłębiona analiza zagadnień dotyczących oddziaływań profilaktycznych w kontekście zróżnicowanych obszarów patologii społecznych na poziomie jednostki, rodziny jak i instytucji
- C2 - poznanie metod i technik rozwijania twórczego myślenia

Wymagania wstępne:

- W1 - Podstawowa wiedza z zakresu psychologii różnic indywidualnych
- W2 - Umiejętność uczestniczenia w dyskusji, twórczego rozwiązywania problemów, zarówno indywidualnie jak i w pracy grupowej/zespołowej.

Efekty kształcenia dla przedmiotu:**WIEDZA**

- W1 - Student posiada wiedzę dotyczącą zagadnień związanych z oddziaływaniami profilaktycznymi w kontekście zróżnicowanych obszarów patologii społecznych K_W11
- W2 - Student zna znaczenie różnic indywidualnych dla funkcjonowania osób podejmujących zachowania ryzykowne K_W09
- W3 - Posiada wiedzę z zakresu psychologii twórczości, treningów twórczości, oraz kreatywności, jako czynnika poprawy jakości życia osób z różnych grup społecznych K_W10
- W4 - Zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa w odniesieniu do konstruowania i realizacji oddziaływań profilaktycznych K_W15

UMIĘJĘTNOŚCI

- U1 - Potrafi adekwatnie zastosować zdobytą wiedzę z zakresu psychoprofilaktyki patologii społecznych do analizy i zrozumienia różnych form zachowań osób podejmujących zachowania ryzykowne K_U01
- U2 - Potrafi zintegrować wiedzę z zakresu psychologii społecznej, osobowości i różnic indywidualnych w wyjaśnianiu zachowań osób objętych oddziaływaniami profilaktycznymi K_U02
- U3 - Potrafi wskazać znaczenie rozwijania kreatywności jako czynnika odgrywającego rolę w budowaniu i podnoszeniu jakości życia K_U06
- U4 - Student potrafi samodzielnie zaprojektować i przeprowadzić trening twórczości K_U06

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

- K1 - Ma świadomość znaczenia kreatywności dla budowaniu kompetencji społecznych K_K04
- K2 - Wykazuje gotowość aktywnego uczestnictwa w pracy zespołu K_K08
- K3 - Jest świadom podmiotowych i środowiskowych uwarunkowań zagrożeń funkcjonowania człowieka K_K09
- K4 - Prezentuje postawę gotowości do współpracy ze specjalistami innych dziedzin koncentrujących się na pomocy osobom podejmującym zachowania ryzykowne i zagrożonym wykluczeniem społecznym K_K10

Metody dydaktyczne:

dyskusja, analiza przypadku, prezentacja multimedialna, praca w grupach

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie posiada wiedzy na temat zagadnień związanych z oddziaływaniami profilaktycznymi w kontekście zróżnicowanych obszarów patologii społecznych. Nie posiada wiedzy z zakresu psychologii twórczości, nie zna założeń dotyczących prowadzenia treningów twórczości oraz twórczych oddziaływań profilaktycznych.

(U) - Student nie potrafi opracować programu oddziaływań profilaktycznych z uwzględnieniem różnic indywidualnych swych podopiecznych, ani samodzielnie zaprojektować i przeprowadzić treningu twórczości.

(K) - Student nie potrafi twórczo wykorzystać zdobytej wiedzy do podjęcia działań w celu maksymalizacji działań profilaktycznych w różnych

środowiskach przebywania osób zagrożonych patologią społeczną, nie podejmuje dyskusji w zakresie omawianych zagadnień

Ocena dostateczna

(W) - Student posiada podstawową wiedzę na temat zagadnień związanych z oddziaływaniami profilaktycznymi w kontekście zróżnicowanych obszarów patologii społecznych. Zna wybrane zagadnienia z zakresu psychologii twórczości oraz niektóre założenia dotyczące prowadzenia treningów twórczości oraz twórczych oddziaływań profilaktycznych.

(U) - Student potrafi opracować prosty program oddziaływań profilaktycznych z uwzględnieniem różnic indywidualnych swych podopiecznych oraz samodzielnie zaprojektować i przeprowadzić nieskomplikowany trening twórczości.

(K) - Student potrafi wybiórczo (w stopniu dostatecznym) wykorzystać zdobytą wiedzę do podjęcia twórczych działań w celu maksymalizacji działań profilaktycznych w różnych środowiskach przebywania osób zagrożonych patologią społeczną, podejmuje dyskusję w zakresie omawianych zagadnień.

Ocena dobra

(W) - Student posiada wiedzę na temat zagadnień związanych z oddziaływaniami profilaktycznymi w kontekście zróżnicowanych obszarów patologii społecznych. Zna większość zagadnień z zakresu psychologii twórczości oraz większość założeń dotyczących prowadzenia treningów twórczości oraz twórczych oddziaływań profilaktycznych.

(U) - Student potrafi opracować program oddziaływań profilaktycznych z uwzględnieniem różnic indywidualnych swych podopiecznych oraz samodzielnie zaprojektować i przeprowadzić trening twórczości.

(K) - Student potrafi twórczo wykorzystać zdobytą wiedzę do podjęcia działań w celu maksymalizacji działań profilaktycznych w różnych środowiskach przebywania osób zagrożonych patologią społeczną, podejmuje dyskusję w zakresie omawianych zagadnień

Ocena bardzo dobra

(W) - Student posiada szeroką wiedzę na temat zagadnień związanych z oddziaływaniami profilaktycznymi w kontekście zróżnicowanych obszarów patologii społecznych. Zna wszystkie zagadnienia z zakresu psychologii twórczości oraz wszystkie założenia dotyczące prowadzenia treningów twórczości oraz twórczych oddziaływań profilaktycznych.

(U) - Student potrafi opracować złożony program oddziaływań profilaktycznych z uwzględnieniem różnic indywidualnych swych podopiecznych oraz samodzielnie zaprojektować i przeprowadzić trening twórczości.

(K) - Student potrafi twórczo i adekwatnie wykorzystać zdobytą wiedzę do podjęcia działań w celu maksymalizacji działań profilaktycznych w różnych środowiskach przebywania osób zagrożonych patologią społeczną, podejmuje dyskusję w zakresie omawianych zagadnień

Treści programowe przedmiotu:

1. Podstawowe zagadnienia z zakresu terminologii związanej z profilaktyką.
2. Współczesne przejawy patologii społecznych w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych. Najważniejsze czynniki patologii społecznej.
3. Twórcze podejście do realizacji wybranych programów profilaktycznych – analiza wybranych przykładów (zakres, struktura programu profilaktycznego).
4. Cechy kreatywnego trenera w aktywności profilaktycznej.
5. Wskazówki do praktycznego prowadzenia treningu twórczości, wzbudzania motywacji autonomicznej i motywacji do osiągnięcia sukcesu w oddziaływaniach profilaktycznych.
6. Innowacyjność myślenia jako forma działań inicjujących do zmiany zachowania oraz przeciwdziałania negatywnym stereotypom i poczucia własnej wartości.
7. Analiza sytuacji społecznej osób o specyficznych potrzebach jako forma diagnozy pomocnej w przygotowywaniu oddziaływań profilaktycznych (identyfikacja problemu, dobór narzędzi diagnozy, badania, analiza wyników, wnioski).
8. Predyktory skuteczności wdrażanych programów profilaktycznych (profilaktyka, strategie profilaktyczne, wczesna interwencja, działania alternatywne).
9. Grupy wysokiego ryzyka wymagające wczesnej interwencji.
10. Profilaktyka kreatywna jako wspomaganie o charakterze konstruktywnym, ukierunkowanym na wspomaganie i aktywizowanie osób zagrożonych patologią społeczną.
11. Twórcze oddziaływanie profilaktyczne w odniesieniu do dzieci i młodzieży na przykładzie bezpiecznego korzystania ze współczesnych technik komunikacyjnych.
12. Budowanie poprawnych relacji interpersonalnych w grupie podwyższonego ryzyka jako możliwość i szansa wyjścia osób z zachowań patologicznych.
13. Kreatywne inicjowanie i budowanie zespołu zadaniowego specjalistów jako wsparcie zasięgu działań profilaktycznych i maksymalizowanie skuteczności tych oddziaływań.
14. Umiejętność dokonywania analizy zmian poziomu motywacji wśród swoich podopiecznych podczas trwania działań profilaktycznych opartych na treningu innowacyjnych zachowań.
15. Propozycje samodoskonalenia warsztatu psychologa w oddziaływaniach profilaktycznych.

Literatura:

Literatura podstawowa:

1. Gaś, Z. (1993). Profilaktyka uzależnień. Warszawa: WSiP.
2. Kwaśniewski, J. (1979). Zachowania dewiacyjne i kierunki oddziaływania. Warszawa: Wydawnictwo UW.
3. Świątkiewicz, E. (red.). (2002). Profilaktyka w środowisku lokalnym. Warszawa: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.
4. Szpringer M. (2004). Profilaktyka społeczna. Rodzina, szkoła, środowisko lokalne. Kielce: Wydawnictwo AŚ.
5. Szymańska, J. (2012). Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Literatura uzupełniająca

1. Badora, S., Murdecka, I. (red.). (2006). Strategie rozwiązywania problemów uzależnień. Opole: Wydawnictwo UO.
2. Bednarek, J., Andrzejewska, A. (red.). (2009). Cyberświat: możliwości i zagrożenia. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”.
3. Cierpiałkowska, L. (red.). (2003). Oblicza współczesnych uzależnień. Poznań: Wydawnictwo UAM.
4. Danowski, B., Krupińska, A. (2007). Dziecko w sieci. Gliwice: Wydawnictwo Helion.
5. Hołyst, B. (1994). Kryminologia. Warszawa: PWN.
6. Kazdin, A. (1996). Zdrowie psychiczne młodzieży w okresie dorastania. Programy profilaktyczne i lecznicze. Nowiny Psychologiczne, 2, 39-74.
7. Laniado, N., Pietra, G. (2006). Gry komputerowe, Internet i telewizja: co robić, gdy nasze dzieci są nimi zafascynowane? Kraków: Wydawnictwo eSPe
8. Mastalerz, E., Pytla, K., Nogi, H. (red.) (2007). Cyberuzależnieni: przeciwdziałanie uzależnieniom od komputera i Internetu. Publikacja pokonferencyjna. Kraków: Niezależne Zrzeszenie Studentów Akademii Pedagogicznej.
9. Szmigielska, B. (red.). (2009). Psychologiczne konteksty Internetu. Kraków: Wydawnictwo WAM.
10. Woronowicz, B. T. (2009). Uzależnienia: geneza, terapia, powrót do zdrowia. Poznań: Wydawnictwo Media Rodzina.